

21. Oikeusaputoimisto

Oikeusapulautakuntaan kuuluivat v. 1958 puheenjohtajana oikeusneuvos Gunnar Nybergh, varapuheenjohtajana oikeusneuvosmies Henrik Boehm sekä jäsenenä valtiot. tri. Ele Alenius, varat. Eeva Hämäläinen ja varat. Helvi Sipilä. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen pankinjoht. Eero Harkia.

Lautakunnalla oli vuoden aikana 6 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykäläluku oli 51. Kirjelmiä saapui 113 ja lähetettiin 57.

Oikeusapulautakunnan ja oikeusaputoimiston uuden johtosäännön vahvisti kaupunginvaltuusto 12. 2.

Kokouksessaan 28. 2. (2, 3 §) asetti oikeusapulautakunta jaoston, johon kuuluivat lautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri, laatimaan ehdotusta niistä perusteista, joiden mukaan toimistolta oikeusapua saaneet ovat velvollisia suorittamaan siitä korvausta kaupungille, silloin kun se uuden johtosäännön 6 §:n 5 mom:n mukaan tuli kysymykseen. Lautakunta vahvisti em. korvauserusteet jaoston ehdotuksen mukaisesti 28. 5. (5 §). Jaoston tehtäväksi annettiin myös sen selvittäminen, mitä diaareja toimiston käsittelemistä asioista ja kirjeenvaihdosta olisi pidettävä sekä mitä tilastoja olisi laadittava toimiston työstä. Tämä asia jäi vielä avoimeksi.

Lautakunnan kokouksissa käsiteltiin myös järjestelytoimiston toimistoa koskevia rationalisointiehdotuksia sekä rahatoimiston ehdotuksia korvauksen perimisessä noudatettavaksi menettelyksi. Ehdotukset uudeksi asiakas- ja tilikortiksi sekä korvauksen perimisessä käytettäväksi kirjanpito- ja ilmoituskortiksi hyväksyttiin.

Oikeusaputoimisto. Toimisto sai tammikuun puolivälissä uuden ja ajanmukaisen huoneiston talosta Rauhankatu 15—Snellmaninkatu 13.

Toimistoon 1. 3. lukien perustettuun 28. palkkaluokan apulaisoikeusavustajan virkaan valittiin varat. Louhi Valli ja 12. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan Airi Kirjavainen.

Oikeusaputoimiston työmäärä lisääntyi edelleen kertomusvuoden aikana. Toimeksiantoja saatiin, paitsi kotimaassa toimivilta kunnallisilta oikeusaputoimistoilta, runsaasti myöskin Ruotsin oikeusapulaitoksilta.

Uusia asioita rekisteröitiin 1 854 (1 595 v. 1957), v:sta 1957 siirtyi 47 asiaa, joten kertomusvuonna käsiteltiin yhteensä 1 901 (1 623) asiaa, joista suurin osa, 468, edelleenkin oli työ- ja palkkariitoja. Niistä saatiin sovituksi 251 ja oikeudenkäyntiin ryhdyttiin vain 15 asiassa. Sikseen jätetyistä 151 asiasta lienee melkoinen osa sovittu asianosaisten kesken. Uusia avioeroasioita tuli kertomusvuoden kuluessa 286 (220), asumuseroasioita 139 (104) ja elatusapuasioita 185 (156).

Erilaisia asiakirjoja, kirjelmiä ym. laadittiin 2 588 (2 185). Näistä oli hakemuskirjoja 434 (442).

Oikeudenkäyntiin ryhdyttiin vuoden aikana 582 (461) asiassa, joista saatiin päätökseen 434 (349). Näistä voitettiin joko kokonaan tai pääosiltaan 398 (337) ja hävittiin kokonaan 36 (12).

Maksutonta oikeudenkäyntiä anottiin 258 asiassa (291). Anomuksista hyväksyttiin 220 (269) ja hylättiin 38 (18).

Vuoden kuluessa esiinnyttiin kaupungin raastuvanoikeudessa 765 (742) kertaa, Helsingin kärjäkunnan kihlakunnanoikeudessa 5 (2) kertaa ja kaupungin huoneenvuokralautakunnassa 2 (6) kertaa. Eri tuomioistuimissa esiinnyttiin vuoden aikana 211 (223) päivänä.

Asiakkaiden käyntejä kertomusvuonna oli 11 242, v. 1597 niitä oli 9 983 ja v. 1956 8 868. Eri kuukausien osalle jakaantuivat käynnit seuraavasti:

Kuukausi	Vas- taan- otto- päiviä	Käyntejä		Kuukausi	Vas- taan- otto- päiviä	Käyntejä	
		Kaik- kiaan	Päivää kohden			Kaik- kiaan	Päivää kohden
Tammikuu	25	894	35.8	Heinäkuu	27	951	35.2
Helmikuu	24	845	35.2	Elokuu	26	942	36.2
Maaliskuu	26	1 003	38.6	Syyskuu	26	1 053	40.5
Huhtikuu	23	927	40.3	Lokakuu	27	1 095	40.6
Toukokuu	24	839	35.0	Marraskuu	24	967	40.3
Kesäkuu.....	24	952	39.7	Joulukuu	24	774	32.2
				Yhteensä	300	11 242	37.5

Käyntien lukumäärä päivää kohden oli siis 37.5 (33.0). Suurin lukumäärä käyntejä yhden päivän osalle oli 68, pienin 4.

Säätynsä, ammattinsa ja sukupuolensa mukaan kävijät ryhmittivät seuraavasti:

	Mp.	Np.	Yht.
Virkamiehiä, vapaiden ammattien harjoittajia ym.	2	3	5
Työnjohtajia, itsenäisiä pienyrittäjiä ym.	40	37	77
Tehdas- ym. ammattityöntekijöitä	226	357	583
Apu- ja sekatyöntekijöitä ym.	232	463	695
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia, leskiä, opiske- joita ym.	15	315	330
Yhteensä	515	1 175	1 690

Käsiteltyjen juttujen ja asiain ryhmittymisen laatunsa mukaan selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Asumuseroja.....	149	Työ- ja palkkariitoja	468
Sovitteluja	2	Vahingonkorvaus- ja muita saamis- oikeuteen kuuluvia asioita	115
Avioeroja	310	Tapaturmakorvauksia	21
Osituksia	10	Veroasioita	137
Elatusapuasioita	196	Erinäisiä kyselyjä, hakemuksia, va- lituksia ym.	168
Muita perheoikeuteen kuuluvia asi- oita	27	Rikosasioita	38
Holhousasioita	16	Toimeksiantoja	65
Perintö- ja testamenttiasioita	70	Yhteensä	1 901
Vuokra-asioita	95		
Muita esineoikeuteen kuuluvia asioi- ta	14		

Vireille pannuista jutuista ja asioista tuli, mikäli oikeusaputoimiston toimenpiteistä riippui, vuoden aikana lopullisesti käsitellyksi tai kirjoista poistetuksi 1 805, kuten näkyy seuraavista luvuista:

Sopimalla ratkaistu	552	Annettu eri viranomaisille	434
Oikeudenkäynnillä ratkaistu	434	Juttuja, joissa toimisto otti haas- teen, mutta ei ajanut perille	52
Erinäisistä syistä jätetty sillensä ...	333	Yhteensä	1 805

Eri viranomaisille jätetyt em. 434 asiaa, joihin ei sisälly Helsingin raastuvanoikeuteen otettuja haasteita, jakaantuivat näiden viranomaisten kesken seuraavasti:

Tasavallan presidentti	5	Rautatiehallitus	2
Eduskunnan oikeusasiamies	2	Vakuutusosasto	17
Valtioneuvosto	25	Valtion tapaturmatoimisto	1
Korkein oikeus	8	Vakuutuslaitokset	2
Korkein hallinto-oikeus	17	Kansaneläkelaitos	32
Helsingin hovioikeus	37	Perhe-eläkevirasto	1
Helsingin raastuvanoikeus	46	Helsingin kaupungin:	
Muut raastuvanoikeudet	2	kaupunginhallitus	38
Kihlakunnanoikeudet	3	maistraatti	18
Lääninhallitukset	117	eri lautakunnat	28
Valtion verojen tarkastuslautakunnat	16	Sosiaalilautakunnat	2
Nimismiehet	5		
Kaupunginvoudit	10		
			Yhteensä 434

Kirjeitä lähetettiin toimistosta vuoden kuluessa 1 784.

Oikeusaputoimiston menot tilinpäätöksen mukaan kertomusvuonna olivat 7 556 446 mk.

Maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain nojalla tuomittiin toimiston lakimiehille vuoden aikana asianajopalkkioita 1 351 500 mk. Muita korvauksia perittiin kaupungille 48 965 mk.